

A/Victoria/2570/2019(H1N1)pdm09, вірус, подібний A/Darwin/9/2021 (H3N2), вірус, подібний V/Austria/1359417/2021 (лінія V/Victoria), вірус, подібний V/Phuket/3073/2013(лінія V/Yamagata).

Висновок: Отже, вакцинація — найдієвіший спосіб профілактики інфекційних, та неінфекційних хвороб. Охоплення імунізацією на рівні 95% серед населення країни сприяє надійному захисту від спалахів та епідемій, стимулює виробленню колективного імунітету.

Список літератури

1. Дитяча імунологія : підручник / Л. І. Чернишова [та ін.]. Київ : Медицина, 2021. 720 с.
2. Чернишова Л. І., Лапій Ф. І., Волоха А. П. Імунопрофілактика інфекційних хвороб : навч.-метод. посіб. 2-ге вид. Київ : Медицина 2019. 336 с.
3. Про порядок проведення профілактичних щеплень в Україні та контроль якості й обігу медичних імунобіологічних препаратів : Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 16.09.2011 № 595. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1159-11#Text>
4. WHO: Immunization coverage URL:<https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/immunization-coverage>
5. WHO: One-dose Human Papillomavirus (HPV) vaccine offers solid protection against cervical cancer URL:[https://www.who.int/news/item/11-04-2022-one-dose-human-papillomavirus-\(hpv\)-vaccine-offers-solid-protection-against-cervical-cancer](https://www.who.int/news/item/11-04-2022-one-dose-human-papillomavirus-(hpv)-vaccine-offers-solid-protection-against-cervical-cancer)
6. Сезон грипу та ГРВІ 2022/2023: які будуть вакцини, групи ризику, які штами грипу циркулюватимуть і чому не слід приймати антибіотики при вірусній інфекції. URL:<https://phc.org.ua/news/sezon-gripu-ta-grvi-20222023-yaki-budut-vakcini-grupi-riziku-yaki-shtami-gripu-cirkulyuvatimut>

УДК 616-071-053.2(477+438)

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПРОФІЛАКТИЧНИХ ОГЛЯДІВ У ДІТЕЙ В УКРАЇНІ ТА ПОЛЬЩІ

Голобородько А.Д.

Науковий керівник: к.мед.н., доц. Гнилокурєнко А.В.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця (м. Київ)

Вступ. Пріоритетом амбулаторно-поліклінічної системи є надання дітям медичної допомоги, спостереження за фізичним та психоемоційним розвитком дитини, проведення профілактичних щеплень, консультування з приводу грудного

вигодовування [1, 2]. Порівняльний аналіз програм профілактичного обстеження допоможе виявити відмінність та схожість між програмами України та Польщі.

Мета роботи: порівняти, проаналізувати і встановити відмінності в рекомендаціях щодо частоти та реалізації проведення профілактичних оглядів у дітей в Україні та Польщі.

Матеріали та методи дослідження: для проведення порівняльного аналізу використано рекомендації для українських лікарів: наказ №149 про надання медичної допомоги здоровій дитині до 3-х років [3], наказ №434 про надання медичної допомоги дитині від 4-х до 18-ти років [4] та дані про профілактичні огляди дитини в Польщі, які були взяті з оглядової книжки «Książeczka zdrowia dziecka» [5].

У нашому дослідженні ми оцінювали такі особливості профілактичної програми, як кількість візитів до лікаря, структуру візиту до педіатра, обов'язки педіатра, консультації інших спеціалістів, лабораторні дослідження та рекомендації щодо профілактичних щеплень [6].

Результати. Проводячи дослідження ми виявили, що загальна кількість відвідувань педіатра в 1-й рік життя в Україні становить 13 відвідувань, тоді як у Польщі – 6. При цьому в Україні медсестра або акушерка проводить прийом в поліклініці або приходить додому 6 разів, а у Польщі 7. Після 1-го року життя в Україні та Польщі відвідування рекомендовано кожні 6 місяців, після 1 раз на рік до 5 років.

Відповідно до рекомендацій щодо візитів протягом перших 2 тижнів у всіх країнах лікар повинен ретельно збирати анамнез дитини, результати неонатального скринінгу, звернути увагу на наявність спадкових і хронічних захворювань, алергії та спадкові імунні захворювання. У подальшому під час кожного візиту лікар збирає інформацію про грудне вигодовування та його труднощі, сон дитини тощо.

Рекомендації щодо скринінгу в Україні та Польщі

	Україна	Польща
Слух	Перші 3 дні: отоакустична емісія (транзиторно викликана). 3 місяці: автоматизована слухова реакція стовбура мозку [7]	Перші 3 дні: отоакустична емісія (транзиторно викликана), автоматизована слухова реакція стовбура мозку [5]
Вроджені вади серця	ЕхоКГ проводять при виявленні ознак вродженої вади серця [3]	Пульсоксиметрія проводиться всім, якщо SaO ₂ <96% - ЕхоКГ [5]

Дисплазія кульшового суглоба	Педіатр перевіряє симптоми Барлоу, Ортолані. Ортопед та УЗД через 3 місяці [3]	Педіатр перевіряє симптоми Барлоу, Ортолані, сонографію на 6-9-му тижні життя [5]
Зір	Перевірка педіатром руху очних яблук, фіксації погляду. Якщо наявні відхилення - консультація офтальмолога. Перевірка гостроти зору з 5 років [3,4]	Перевірка педіатром руху очних яблук, фіксація погляду. Перевірка гостроти зору з 5 років [5]
Загальний аналіз крові для діагностики залізодефіцитної анемії	У 9 місяців і 5 років планово [3]	Тільки діти групи ризику в 6-9 тижнів [5]

Ефективне спілкування лікаря з батьками підвищує прихильність батьків до медичної допомоги. Важливо оцінити психоемоційний стан сім'ї. В Польщі наявні рекомендації щодо оцінки ознак післяпологової депресії матері. Психоемоційний стан матері та підтримка сім'ї істотно впливають на тривалість грудного вигодовування, здоров'я та настрої дитини.

Психомоторний розвиток малюка лікарі оцінюють відповідно віку. Оцінка складається з таких параметрів, як: моторика, статика, сенсорні реакції, мова, емоції та соціальна поведінка. Також оцінюються рефлексії періоду новонародженості.

Під час кожного візиту лікар повинен проводити фізикальний огляд дитини, вимірювати зріст, вагу, окружність голови, грудей і порівнювати результати з нормами відповідно до віку і статі дитини. В Україні всі вимірювання порівнюються з центильними таблицями, як і в Польщі. Але, за наказом №149 українські лікарі користуються центильними таблицями ВООЗ, в той час як у Польщі користуються таблицями, розробленими на підставі обстеження значної кількості дітей Європейського регіону.

Загальний аналіз крові на виявлення залізодефіцитної анемії рекомендований в Україні в 9 місяців та в 5 років для всіх дітей, тоді як в Польщі загальний аналіз крові проводять у дітей із груп ризику, особливо у недоношених. Дефіцит заліза в дитинстві може призвести до нейрокогнітивних розладів. В Україні дітям 4-х і 5-ти років рекомендують здавати аналіз крові на глисти, кал на яйця глистів, аналіз сечі та аналіз крові на глюкозу.

Календар профілактичних щеплень 2022

Щеплення	Україна [8]	Польща [9]
----------	-------------	------------

Гепатит В	1 доба			2 міс			6 міс			1 доба			2 міс			7 міс								
Туберкульоз	3-5 діб									1 доба														
Кір, паротит, краснуха	12 міс						6 років						13-15 міс						6 років					
Дифтерія, правець	2 міс	4 мі с	6 мі с	18 мі с	6 рокі в	16 рокі в	2 міс	3-4 мі с	5- 6 мі с	16 - 18 мі с	6 рокі в	14 рокі в												
Кашлюк	2 міс			4 міс			6 міс			18 міс														
Поліомієліт	2 міс	4 мі с	6 мі с	18 мі с	6 рокі в	14 рокі в	3-4 міс			5-6 міс			16 - 18 мі с	6 років										
ХІВ- інфекція	2 міс			4 міс			12 міс			2 міс			3-4 міс			5- 6 мі с			16-18 міс					

На даній таблиці можна спостерігати розбіжність щеплень в Україні та Польщі. Наприклад, в Польщі 3 доза щеплення від Гепатиту В проводиться на 7-й місяць життя, а в Україні на 6-й місяць. Вакцинація проти туберкульозу здійснюється з розбіжністю в 3–5 діб, натомість щеплення комбінованою вакциною проти КПК, яку розділено на 2 дози, перша з якої робиться з відхиленням в 1-3 місяці, а 2 доза в 6 років, однаково. Щеплення АКДП проводиться в Україні до 18 місяців, а після в 6 та 16 років тільки АДП, вакцинації АКДП в Польщі робляться з послідовністю від 2-х місяців до 14 років включно. Профілактичне щеплення проти поліомієліту в Україні налічує 6 доз, натомість в Польщі реалізується 4 дози. Останнє порівняння в таблиці є ХІВ-інфекція, яка в Україні складається з 3 доз, а в Польщі з 4-х.

Окрім перелічених профілактичних щеплень, в Польщі здійснюються обов'язкове щеплення проти таких інфекцій, як:

- ротавірусна інфекція (1 доза: 2–6 місяців);
- пневмококова інфекція (1 доза: 2 місяці, 2 доза: 4 місяці, 3 доза: 13–15 місяців).

В Україні ці щеплення поки залишаються рекомендованими.

Висновки. Був проведений порівняльний аналіз програм профілактичних оглядів дітей в Україні та Польщі та виявлено відмінності та схожості, які були проаналізовані. Виявлено відмінності у профілактичних оглядах педіатрами та медичними сестрами, вік дитини для скринінгу слуху, УЗД кульшового суглоба та скринінг дефіциту заліза. Схожість підходів до неонатального скринінгу, перевірки

гостроти зору. Невеликі розбіжності у календарі профілактичних щеплень, оцінці психомоторного розвитку дитини.

З метою покращення надання медичної допомоги в Україні, інтеграції у міжнародну спільноту потрібно враховувати міжнародні рекомендації для профілактики та лікування дитячих хвороб.

Список літератури

1. Lin K. W. What to Do at Well-Child Visits: The AAFP's Perspective. *American family physician*. 2015. vol 91(6). P. 362–364.
2. Hejda, G., Mazur, A., Dembiński, Ł., Peregud-Pogorzelski, J., Jackowska, T., Walczak, M., & Szczepański, T. Healthcare for children and adolescents in Poland. *Turk pediatri arsivi*. 2020. vol 55 (Suppl 1). P. 63–68. <https://doi.org/10.14744/TurkPediatriArs.2020.90692>
3. Про затвердження клінічного протоколу медичного догляду за здоровою дитиною віком до 3 років. Офіційний вебпортал парламенту України. Retrieved November 12, 2022, from <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0149282-08#Text>
4. Про удосконалення амбулаторно-поліклінічної допомоги дітям в Україні. Офіційний вебпортал парламенту України. Retrieved November 12, 2022, from <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0434282-02#Text>
5. KSIĄŻECZKA ZDROWIA DZIECKA [BOOK OF CHILD HEALTH] Available from: https://zekspertemodzieciach.pl/wp-content/uploads/2018/01/KsiazeczkaZdrowiaDziecka_wz%C3%B3r-1-2017.pdf
6. Lissauer, T., Carroll, W., Craft, A., Andrzej Milanowski, & Urban, E. *Pediatrics*. Edra Urban & Partner. 2019
7. Про затвердження Порядку проведення скринінгу слуху дітей. (2021, June 9). Офіційний вебпортал парламенту України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1010-21#Text>
8. Про порядок проведення профілактичних щеплень в Україні та контроль якості й обігу медичних імунобіологічних препаратів. (n.d.). Офіційний вебпортал парламенту України. Retrieved November 12, 2022, from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1159-11#Text>
9. Program Szczepień Ochronnych na rok 2022 - Główny Inspektorat Sanitarny - Portal Gov.pl. (2021, October 28). Główny Inspektorat Sanitarny. <https://www.gov.pl/web/gis/program-szczepien-ochronnych-na-rok-2022>